

Jaarverslag 2020

Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

Utrecht, maart 2021

Samen werken voor de beste jeugdhulp voor kinderen en jongeren met ernstige psychische problemen

23

Praktijkstandaarden
waaronder ADHD, Autisme,
Gedragstoornissen, Psychose en
Trauma

19

Kennisdossiers
waaronder Signalering en triage,
Forensische jeugdpsychiatrie,
Destigmatisering en Preventie in
de jeugd-ggz

**Congressen en
bijeenkomsten**
zoals het Jaarcongres Kinder- en
Jeugdpsychiatrie en het Symposium
Suicidepreventie bij jongeren

Projecten

- Brainwiki: de website voor jongeren over psychische problemen
- Begrijp je medicijn: wat jongeren echt willen weten over hun medicijn
- Beeldverhalen: uitleg van psychische problemen voor jongeren met een migratieachtergrond
- Transitiecoach LVB: jongeren begeleiden bij de overgang naar volwassenheid
- En nog veel meer...

De leden die het Kenniscentrum mede mogelijk maken:

Accare, Altrecht, Arkin, ARQ, Curium-LUMC, Fier, GGMD, GGZ Centraal, GGZ Delfland, 't Kabouterhuis, Karakter, Kenter Jeugdhulp, Level, Parlan/De Praktijk, Pluryn, Regionaal Autisme Centrum, Triversum, Youz, Yulius.

Meer weten?

030 - 22 70 415

info@kenniscentrum-kjp.nl

Organisatie en waarden

Organisatie en waarden

Ambitie en missie

De beste jeugdhulp voor kinderen en jongeren met ernstige psychische problemen

Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie bundelt en verspreidt kennis over de jeugd-ggz en vertaalt die naar praktisch toepasbare kennis die breed bruikbaar is. De onderbouwing vindt altijd plaats in de verbinding tussen wetenschap, praktijkkennis en ervaringskennis.

Organisatie & waarden

Organisatie van het Kenniscentrum

- Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie is een duurzaam kennisnetwerk, dat in de kern bestaat uit een vereniging met leden: organisaties voor specialistische jeugdhulp. De leden betalen een jaarlijkse contributie die het Kenniscentrum inzet voor zijn kerntaken.
- Het bestuur van de vereniging vertegenwoordigt de deelnemende organisaties.
- De Wetenschappelijke Raad en Geneesmiddelencommissie bewaken de kwaliteit van de kennis die het Kenniscentrum verzamelt en verspreidt.
- Daarnaast ontvangt het Kenniscentrum subsidies voor projecten, waaronder een subsidie van het Ministerie van VWS voor een samenwerkingsprogramma met het NJi en het Landelijk Kenniscentrum LVB.

Organisatie en waarden

Bestuur en directie

Bestuursleden	Instellingen	Functie
Mevrouw dr. L. (Lilian) Tham	MOC 't Kabouterhuis	Voorzitter
Mevrouw. mr. C. (Caroline) Schipper	Fontys	Penningmeester
Mevrouw. dr. L. (Lieke) van Domburgh	Pluryn	Bestuurslid
De heer Prof. dr. R. (Ramon) Lindauer	Level	Bestuurslid
De heer dr. M. (Marco) Bottelier	Accare	Bestuurslid
De heer H. (Hein) Rijkenberg		Directeur

NB. In 2020 heeft directeur Ilse Tamrouti afscheid genomen, evenals bestuursleden Prof. dr. Jan Buitelaar en Prof. dr. Robert Vermeiren.

[>> lees hier meer](#)

Verhuizing

Het Kenniscentrum verhuisde per 1 september 2020 naar Churchillaan 11 in Utrecht. In dit pand zijn ook andere organisaties uit de zorgsector en het jeugdveld gevestigd, waaronder samenwerkingspartners het Nederlands Jeugdinstituut en VOBC/Landelijk Kenniscentrum LVB.

NB. In 2020 werkte het team van het Kenniscentrum door de coronamaatregelen vooral vanuit huis.

Organisatie en waarden

Leden

Organisatie en waarden

Experts

Het Kenniscentrum kan niet zonder de vrijwillige inzet van de experts die aan het Kenniscentrum verbonden zijn. Zij werken in de jeugd-ggz, bij universiteiten en kennisinstututen. Ook ouders en jongeren brengen waardevolle ervaringskennis in:

[Experts](#)

[Ervaringsraad](#)

[Wetenschappelijke raad](#)

[Geneesmiddelencommissie](#)

Organisatie en waarden

Duurzaam, uitgebreid kennisnetwerk

- Behandelaars en wetenschappers
- Ouders, jongeren, andere ervaringsdesk.
- Patiënten- en belangenorganisaties
- Hoogleraren, universiteiten/hogescholen
- Kennisinstituten: NJi, Landelijk Kenniscentrum LVB, Phrenos, NCJ, Trimbos-instituut
- Branche- en beroepsverenigingen
- Nederlandse GGZ en NVvP
- Ministerie van VWS
- Zorglandschap Jeugd (OZJ)
- Gemeente: beleidsmedewerkers, wethouders, zorginkopers, wijkteams
- Scholen
- Databanken: DREAMS & SEJN
- Stichting Opvoeden
- Fondsen
- Internationaal: ESCAP, IACAPAP, EFCAP
- Huisartsen

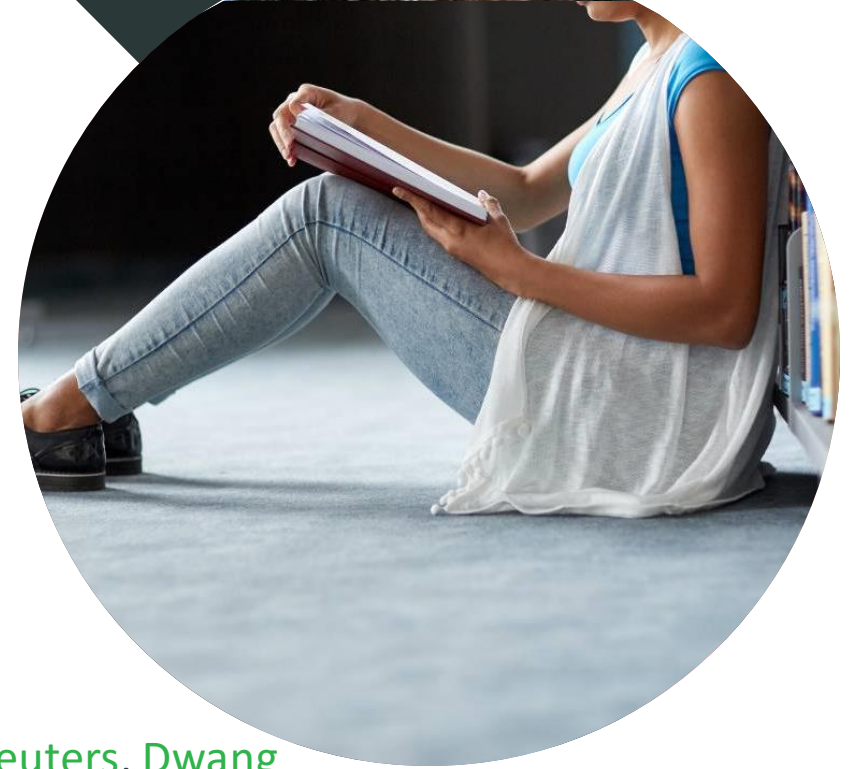
Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Actualisaties in 2020

Actualisatie afgerond in 2020: Jeugd-ggz voor baby's, peuters en kleuters, Dwang en drang, Gezinnen met meervoudige en complexe problemen

Actualisatie opgestart in 2020: ADHD, Angst, Autisme, Bipolaire stoornis, Borderline persoonlijkheidsstoornis, Depressie, Forensische jeugdpsychiatrie, Gedragstoornis (ODD/CD), Problematisch middelengebruik en verslaving, Psychotische stoornissen, Slaapproblemen, SOLK, Trauma, Vluchtelingenkinderen.

Praktijkstandaarden & kennisdossiers

Nieuwe dossiers

Opgeleverd in 2020:

- [Genderdiversiteit bij kinderen en adolescenten](#)
- [Lichamelijke screening in de jeugd-ggz](#)
- [Kinder- en jeugdpsychiatrie in tijden van corona](#)

In ontwikkeling:

- Kinderen van ouders met psychische of verslavingsproblemen (KOPP-KOV)

Projecten

kenniscentrum
kinder- en
jeugdpsychiatrie

Specialisten voor jeugd en gezin

Projecten

Beeldverhalen

- Subsidie van Stichting Kinderpostzegels & Stichting Steunfonds Pro Juventute
- Psychische problemen begrijpelijk in beeld brengen voor jongeren met een migranten- of vluchtelingenachtergrond
  - ADHD, autisme, depressie, gedragsproblemen zijn afgerond
  - In 2021 verschijnt een beeldverhaal over trauma
- Animaties: laaggeletterde ouders en jongeren kunnen de beeldverhalen ook bekijken en beluisteren in het Nederlands, Arabisch, Tigrinya en Pools

[>> Bekijk de Beeldverhalen](#)

Projecten

Begrijp je medicijn

- Subsidie van Fonds SGS
- “De bijsluiter bij de bijsluiter”
- Antwoorden op vragen waar jongeren en ouders écht mee zitten
- Aanvullende, praktische tips (bij. over het gesprek met de psychiater)
- Cruciale samenhang van tekst en illustraties
- Ook voor professionals in de behandelkamer
- 2021: Update van huidige teksten, plus uitbreiding naar in totaal 21 medicijnen

Projecten

Brainwiki.nl

- [Brainwiki.nl](https://brainwiki.nl) is samen met jongeren vernieuwd
- Actuele kennis over psychische klachten bij jongeren
- Jongeren zelf zijn nauw betrokken bij de inhoud en het ontwerp
- Kennis over psychische klachten, behandelingen en ervaringen van lotgenoten zijn beter vindbaar

Nederlands
Jeugdinstituut

Projecten

Destigmatisering

Subsidie van Stichting tot steun VCVGZ

- [Kennisdossier](#) voor professionals
- [Kennisagenda](#) voor toekomstig onderzoek
- [Voorlichtingsvideo](#), gemaakt door jongeren voor professionals
- [Bijsluiter](#) voor in de behandelkamer

In 2021 subsidie aanvragen voor vervolgonderzoek

Projecten

Psychische zorg van 0-100

- Kenniscentrum Phrenos en Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie bundelden hun krachten
- Om met gezamenlijke inspanning vanuit de kinder- en jeugdpsychiatrie en de volwassenpsychiatrie inzichtelijk te maken hoe we chronische problemen kunnen voorkomen, wat daarvan goede voorbeelden zijn en ook welke kennis daarvoor nog ontbreekt.
- [Paper over goede continue zorg voor mensen met psychische problemen](#)

kinder- en jeugdpsychiatrie
karakter

Projecten

Specialistische ondersteuning van huisartsen

- Onderzoek in samenwerking met Karakter
- Evaluatieonderzoeken in drie gemeenten: Wijchen, Wageningen, Venlo
- Landelijk onderzoek: samenwerking met Accare en Molendrift
- Artikel: 'Verwijspatronen door praktijkondersteuners jeugd'
- Artikel: 'Jongens vaker naar specialistische ggz'

Een sterkere kennisinfrastructuur

Meerjarenprogramma's

Sterkere kennisinfrastructuur

In meerjarenprogramma's werkt het Kenniscentrum met subsidie van het Ministerie van VWS aan een duurzame kennisinfrastructuur, waarin het Kenniscentrum een brug slaat tussen de specialistische en brede jeugdhulp. Het jaar 2020 markeerde de overgang tussen twee langlopende programma's.

In het eerste kwartaal van 2020 rondde het Kenniscentrum het tweejarige programma [Kennis voor de Transformatie](#) af. Daarna volgde de start van het nieuwe programma [Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur](#), in nauwe samenwerking met het Nederlands Jeugdinstituut en het Landelijk Kenniscentrum LVB.

Meerjarenprogramma's

Kennis voor de Transformatie

Kennisdossiers:

- [Gezinnen met meervoudige en complexe problemen](#) (samen met het NJi)
- [Signalering en triage](#)
- [Dwang en drang](#)
- [Preventie in de jeugd-ggz](#)
- [Jeugd-ggz in het voorveld](#)

Meerjarenprogramma's

Kennis voor de Transformatie

Rapportages en artikelen:

- [Magazine 'Samenwerken voor een psychische gezonde jeugd'](#)
- [Onderzoeksrapport 'Kennis delen met gemeenten en jeugdzorgregio's'](#)
- [Kennisagenda Integrale Specialistische Jeugdhulp](#)
- Position papers in samenwerking met hoogleraren
  - Prof. dr. Marloes Kleinjan: [Psychische gezondheid van de jeugd in beeld](#)
  - Prof. dr. Floortje Scheepers: [De betekenis van digitale innovatie in de jeugd-ggz](#)
  - Prof. dr. Robert Vermeiren: [Ervaringskennis in de kinder- en jeugdpsychiatrie](#)

Meerjarenprogramma's

Kennis voor de Transformatie

Kennis voor gemeenten:

- [Website aangepast op de kennisbehoefte van gemeenten](#)
- Antwoorden op de belangrijkste vragen over de jeugd-ggz
- Meest urgente (integrale) thema's toegelicht
- Links en verwijzingen naar meer kennis

Meerjarenprogramma's

Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur

Kennisdossiers

- [Kinder- en jeugdpsychiatrie in tijden van corona](#) (samen met het NJi en Landelijk Kenniscentrum LVB)
- Gestart met uitbreiding van het kennisdossier [Suïcidepreventie bij jongeren](#) middels interviews en deelname aan leernetwerk 'In contact blijven' van StroomOp
- Uitbreiding van het platform [Platform Integrale Specialistische Jeugdhulp](#) met kennis over actualiteiten in onderzoek en praktijk, en verkenning met opleidingen van integraal vakmanschap.
- Meegelezen met NJi dossiers over onder meer pesten, scheiden en pleegzorg
- Gestart met aanvullen van het NJi-dossier 'Ervaringskennis'

Meerjarenprogramma's

Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur

Rapportages en artikelen:

- Interview: [Suïcidepreventie in de jeugdzorgPlus](#)
- Interview: [Lastige positie van jeugdverslavingszorg binnen de jeugdhulp](#)
- Interview: [Geleerde lessen uit de master interprofessioneel werken](#)
- Interview: [Integraal werken als apart vak en de weerbarstige praktijk](#)
- Interview: [Onderzoek naar betere behandeling in coronatijd](#)

Meerjarenprogramma's

Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur

Overige activiteiten:

- Evenement: [StroomOPloop](#)
- Statement: [Luisteren naar de stem van jongeren in coronatijd](#)
- [Toekenning onderzoeksaanvraag 'Transitie journeys' door FNO Geestkracht](#)
- Tools toegevoegd op [Wijkteamswerkenmetjeugd.nl](#):
  - [Brainwiki](#)
  - [Beeldverhalen](#)
  - [Begrijp je medicijn](#)
  - [Destigmatisering](#)
- Deelname aan de landelijke Werkgroep Toekomstgericht werken
- Deelname aan de begeleidingscommissie Ketenbreed Leren
- Doorlopend stimuleren van onderzoek.

Meerjarenprogramma's

Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur

Overige activiteiten (vervolg):

- Deelname aan [Samenwerkingsplatform Vakmanschap](#)
- Bijdragen aan [Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd](#)
- Bijdragen aan kennisfunctie [Regionale expertisecentra jeugd](#)
- [Gluren bij de burens](#): organiseren van betekenisvolle uitwisseling tussen professionals
- Deelorganisatie van [Jeugd in Onderzoek](#)
- [K-EET](#) & [@ease](#): kassiersfunctie en verbinden van kennis

Overige activiteiten in 2020

Overige activiteiten

Jaarcongres 2020

- Het digitale Jaarcongres Kinder- en Jeugdpsychiatrie 2020 was een groot succes. Met twee krachtige dagvoorzitters (Kim van Slobbe-Maijer en Erben Oosting) en vijf kwalitatief sterke lezingen was het een boeiende en inspirerende dag.
- Thema: Onder druk wordt alles vloeibaar, samen verder tijdens de coronacrisis
- [Bekijk het magazine als terugblik](#) (PDF)

Overige activiteiten

Academische werkplaats Kajak

In 2020 bracht de Academische Werkplaats Kajak de volgende handreikingen uit:

- [Handreiking Trauma en LVB](#)
- [Handreiking CGT bij jeugdigen met een LVB en een psychische stoornis](#)
- [Handreiking Psychofarmaca bij jeugdigen en jongvolwassenen met een LVB en psychische stoornissen](#)

[>> Meer over de Academische Werkplaats Kajak](#)

Overige activiteiten

Kennisconsortium Destigmatisering

Het Kenniscentrum is de trekker van de Werkgroep Jeugd van het [Kennisconsortium Destigmatisering en sociale inclusie](#), een samenwerkingsverband van meer dan 30 organisaties met een kerngroep van het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Phrenos, Samen Sterk zonder Stigma, Tranzo en het Trimbos-instituut. Een aantal aangesloten partijen financiert het consortium.

Het doel? Bijdragen aan de acceptatie en inclusie van mensen met psychische en/of verslavingsproblemen, door wetenschappelijke kennis over effectieve destigmatisering en sociale inclusie te ontwikkelen en toe te passen.

Overige activiteiten

Subsidieaanvragen

- [Schrijven en indienen van subsidieaanvragen](#) over urgente en relevante thema's, in samenwerking met leden en netwerkpartners
- Gehonoreerde subsidieaanvragen in 2020:
  - Transitie Journeys van jongeren en jongvolwassenen met LVB en psychische problematiek op weg naar volwassenheid en volwassenenzorg
  - Feeling good, despite illness; accessible eHealth supporting the well-being of chronically ill children
  - Actualiseren en verrijken van de websiteteksten voor ouders op Kenniscentrum-kjp.nl
  - K-EET: landelijke ketenaanpak eetstoornissen
  - Actualisatie en uitbreiding van 'Begrijp je medicijn': begrijpelijke informatie voor jongeren over psychofarmaca
  - Slaapproblemen bij jeugdigen met autisme. Ontwikkeling van een e-learning module (deels gehonoreerd)
  - Regionale Kenniswerkplaats Jeugd en Gezin Centraal
  - Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Noord-Holland
  - Samen voor een hoogwaardige specialistische kennisinfrastructuur.
  - Beeldverhaal over trauma

Overige activiteiten

Kinderformularium

- Eén formularium met eenduidige, up-to-date informatie
- Opheffen formularium Kenniscentrum
- Doorverwijzen naar Kinderformularium

[>> Meer lezen](#)

Overige activiteiten

Subsidie voor onderzoek in de kinder- en jeugdpsychiatrie

- Begeleiden van het aanvraagproces en de wetenschappelijke raad voor Stichting Suffugium
- Uit 24 sterke aanvragen ontving een studie naar virtual reality in de behandeling van depressie bij adolescenten de subsidie. Het Kenniscentrum interviewde Suffugium en de onderzoekers die de subsidie ontvingen hierover.

Communicatie

Communicatie

Hoofdwebsite: [Kenniscentrum-kjp.nl](https://kenniscentrum-kjp.nl)

- 2 miljoen bezochte pagina's (+58% t.o.v. 2019)
- 700.000 gebruikers (+40%)
- 56% gebruikte een smartphone/tablet, 44% een desktop/laptop
- 39% bezocht een ouderpagina, 33% een professionalspagina

Communicatie

Sociale media

- 4000+ nieuwsbrief-subscribers
- 35% open rate (gemiddeld in vergelijkbare sector 30%)
- 10% click rate (gemiddeld in vergelijkbare sector 5%).

- 20.000 volgers eind 2020 (50% groei in 1 jaar)

- per kwartaal bijna 60.000 *weergaven*
- bijna 5000 *volgers*

Communicatie

Behaalde resultaten

- Ontwikkelen van productpagina's voor:
  - [Dossier Destigmatisering](#)
  - [Project Beeldverhalen](#)
  - [Transitiecoach LVB](#)
- Verbeterde landingspagina's: [Scholen](#) en [Over het Kenniscentrum](#)
- Meer unieke content, bijvoorbeeld [interview StroomOP over suïcidepreventie](#) en een artikel over [samenwerken met het Kenniscentrum](#).
- Actuele thema's signaleren en hier op inspelen via sociale media en website, bijvoorbeeld door interview met Floortje Scheepers over [digitale jeugdhulp tijdens de lockdown](#).

Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

info@kenniscentrum-kjp.nl

030-2270415